

DQ-1901100302040201 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April - 2022

ECT-06 : Sanskrit

(Puranashastra)

(विष्णुपुराणम् (अंश ३-४)) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी कोर्ष पशु बे श्लोकोनो अनुवाद करी समजावो : १४

1 Explain any **Two** of the following verses with translation : 14

- (१) त्रिभिः क्रमैरिमाँल्लोकाञ्जित्वा येन महात्मना ।
पुरन्दराय त्रैलोक्यं दत्तं निहतकण्टकम् ॥ ३.१.४३
- (२) कनकमपि रहस्यवेक्ष्य बुद्ध्या तृणमिव यः समवैति वै परस्वम् ।
भवति च भगवत्यनन्यचेताः पुरुषवरं तमवेहि विष्णुभक्तम् ॥ ३.७.२२
- (३) तस्मादतिथिपूजायां यतेत सततं सदा ।
स केवलमघं भुङ्क्ते यो भुङ्क्ते ह्यतिथिं विना ॥ ३.११.७०
- (४) योगिनो विविधै रूपैर्नराणामुपकारिणः ।
भ्रमन्ति पृथिवीमेतामज्ञातस्वरूपिणः ॥ ३.१५.२४

२ नीचेनाभांथी कोर्ष पशु बे श्लोकोनो अनुवाद करी समजावो : १४

2 Explain any **Two** of the following verses with translation : 14

- (१) मरुत्तस्य यथा यज्ञस्तथा कस्याभवद्भुवि ।
सर्वं हिरण्मयं यस्य यज्ञवस्त्वतिशोभनम् ॥ ४.१.३२
- (२) यत्पृथिव्यां व्रीहियवं हिरण्यं पशवः स्त्रियः ।
एकस्यापि न पर्याप्तं तस्मात्तृष्णा परित्यजेत् ॥ ४.१.२४
- (३) सिंहः प्रसेनमवधीत् सिंहो जाम्बवता हतः ।
सुकुमारक मा रोदीस्तव ह्येष स्यमन्तकः ॥ ४.१३.४२
- (४) यावत्परीक्षितो जन्म यावन्नन्दाभिषेचनम् ।
एतद्वर्षसहस्रं तु ज्ञेयं पञ्चाशदुत्तरम् ॥ ४.२४.१०४

- ૩ વિષ્ણુપુરાણના આધારે વેદની શાખાઓ પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- ૩ Write a detailed note on the branches of Vedas on the basis of વિષ્ણુપુરાણ. 14

અથવા / OR

- ૩ વિષ્ણુપુરાણમાં પ્રાપ્ત થતા માયામોહ પ્રસંગની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- ૩ Critically evaluate the episode of માયામોહ as found in વિષ્ણુપુરાણ. 14

- ૪ વિષ્ણુપુરાણમાં પ્રાપ્ત સ્યમન્તક પ્રસંગ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો અને સંસ્કૃત સાહિત્યમાં ઉપલબ્ધ થતાં તેનાં અન્ય રૂપાન્તરો સાથે સરખામણી કરો. ૧૪
- 4 Write a detailed note on the episode of સ્યમન્તક in વિષ્ણુપુરાણ and compare it with other versions found in Sanskrit literature. 14

અથવા / OR

- ૪ પુરુરવા અને ઉર્વશીની કથા પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 4 Write a detailed note on the legend of પુરુરવા and ઉર્વશી. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **Two** of the following : 14
- (૧) શ્રાદ્ધે પાત્રાપાત્રવિચારઃ
- (૨) યમગીતા
- (૩) સૌભરિચરિતમ્
- (૪) ગઙ્ગાવતરણમ્